

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
dos. Zaur Məmmədov
" " 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050113-Musiqi müəllimliyi.

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat :

Fənnin adı: *Əsas musiqi aləti-3*

Fənn proqramı: Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 24.05.2024-ci il tarixli, 3-29/3-2-303 sayılı əmrilə təsdiq edilmişdir.

Kodu: İPF-B11.3

Təhsil ili: II (2025-2026) Semestr III

Tədris yükü: Cəmi: 150 saat. Auditoriya saati 45 saat (45 saat seminar)

Tədris forması: Öyeni

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: Mahmudova İradə Rəsim

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə. Məmmədov küçəsi 19, 2 sayılı tədris korpusu

E-mail: mahmudovairade042@gmail.com

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat

1. Abasquliyev O.H., Kəngərinskaya T.F. Fortepiano metodikasından mühazirə kursu. Bakı, "TS", 2001

2. Dadaşova M.R. Musiqi müəlliminin hazırlığının metodikası. (Dərs vəsaiti), Bakı 2010.

3. Rəcəbov O.M. Babayeva T.C. Musiqicümmühtəsəl məktəblilərin 1-ci sinif üçün dərslik. Bakı: Elnikat, 2007

Əlavə ədəbiyyat

1. Əsgərova S.M. Musiqi müəllimi. Bakı: İşıq, 1993

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənn çərçivəsində tələbələr instrumental ifaçılığın əsaslarını, səs əldəetmənin müxtəlif üsullarını, pedalizasiya, bədii ifadə vasitələrini, instrumental musiqinin janr xüsusiyyətlərini, musiqi repertuarını öyrənir. Fənnin tədrisində müxtəlif janr və üslublu pedaqoji repertuarın mənimsənilməsinin metod və üsullarının aşılması və ifa etdiyi əsərlərin nəzəri təhlilinə diqqət yetirməlidir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfli.

-9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilər.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

-1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X. Təqvim-mövzu planı: 60 saat laborator məşğələ.

No	Keçirilən məşğələ mövzuların məzmunu	Məş.	Tarix
1.	Etüdlərin musiqi-nəzəri və ifaçılıq təhlili (pozisiyalı və qammavari etüdlər)	2	
2.	Polifoniyaların musiqi-nəzəri və ifaçılıq təhlili (İ.S.Bax iki hissəli inversiyalar).	4	
3.	İri həcmli əsərin musiqi-nəzəri və ifaçılıq təhlili .	2	
4.	Pyesin musiqi-nəzəri və ifaçılıq təhlili .	2	
5.	Notu üzəndən (vərəqdən) oxumaq. F-no üçün yüngül musiqi əsərin eskiz formada öyrənilməsi	4	
6.	Fortepiano texnikasının inkişafı (Arpejiolu etüdlərin öyrənilməsi.	4	
7.	Polifonik təfəkkürün inkişafı. İ.Ş.Baxın "İkisəsli inversiyanın öyrənilməsi" .	6	
8.	İri həcmli əsərin öyrənilməsi.	8	
9.	Romantik üslubda kantilen xarakterli pyesin öyrənilməsi	6	
10.	Ansamblıda ifa. 4 əlli pyesin öyrənilməsi.	6	
11.	Məktəb repertuarından musiqi dinləmə bölməsindən əsərlərin öyrənilməsi. (3-cü və 4-cü sinif programından)	1	
	CƏMI:	45s.	

“Əsas musiqi aləti” fənni üçün təxmini repertura

I-Etüdlər

- 1.Berens G. Etüdlər əs.61 (1-4 dəftər)
- 2.Bertini A. 28 seçilmiş etüdlər.
- 3.Çerni K. Seçilmiş etüdlər (Germian redak.)
- 4.Çerni K. Etüdlər əsər. 299. № 3, 9, 17, 20, 23
- 5.Çerni K. Etüdlər əsər. 740. № 22, 23
- 6.Şmidt Q. Etüdlər əsər 3. № 22, 23 və s.

II-Polifonik əsərlər.

1. İ.S.Bax kiçik prelyudiyalar və fuqalar.
2. İ.S.Bax ikisəsli invensiyalar.
3. İ.S.Bax üçsəsli invensiyalar.
4. İ.S.Bax Fransız suitaları.
5. İ.S.Bax İngilis suitaları və s.

III-İri həcmli forma

- 1.Ə.Abbasov Dramatik sonata
- 2.Y.Haydn Sonatinalar.
- 3.L.Bethoven Sonatalar
- 4.Y.Haydn Variasiyalar.
- 5.V.Motsart Sonatalar və s.

IV-Pyeslər

- 1.A.Arenski Ekspront : eskizlər.
- 2.İ.Brams Rapsodiya.
- 3.Q.Qarayev "24 prelüd"
- 4.T.Quliyev İki prelüd
- 5.E.Nəzirova 5 prelüd və s.

XI.Fənn üzrə tələblər,təpşırıqlar:

- Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür-bacarıq və vərdişləri:
- İnformasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və vərdişi
- Tədqiqat sahəsi üzrə işin məqsəd və vəzifələri
- Müqayisə, ümumiləşdirmə və sistemləşdirmə, tənqidi yanaşma, ziddiyyətləri görmə bacarıqı

Öyrənən tanış olur:

- musiqi tədrisinin metodikası, məzmunu, vəzifələri və prinsipləri ilə;
- ibtidai siniflərdə musiqi tərbiyyəsinin müasir metodları ilə;
- xor oxuma vərdişlərinin tədrisi metodikası ilə;-uşaqlarda musiqi zövqünün formalaşdırılması yolları ilə;
- musiqi tərbiyyəsinin məzmun xüsusiyyətləri ilə;
- məktəblərdə musiqi dərslərinin planlaşdırılması mexanizmi ilə.

XII Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Gələcək musiqi müəllimlərinin musiqi-ifaçılıq qabiliyyətlərinin inkişafı.
- Alətdə ifaçılıq vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi, musiqili-bədii və texniki ifaçılığın lazımı səviyyəyə çatdırılması.
- Məktəb üçün peşəkar musiqi-pedaqoji fəaliyyətə hazırlığın formalaşması.
- İnstrumental əsərin musiqi-ifaçılıq təhlili.

XIII. İmtahan sualları

1. Etüd.
2. Polifoniya.
3. İri həcmli forma
4. Pyes
5. Nəzəri sorğu

XIV. Kollektiv sualları

I Kollektiv sualları

- 1.Etüd.

2. Polifoniya.
3. Nəzəri təhlil.

II Kollektiv sualları

1. İri həcmli forma (sonata)
2. Pyes.
3. Nəzəri təhlil.

Əsas musiqi aləti-3 fənninin sillabusu 050113-Musiqi müəllimliyi” ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus “Pedaqogika, psixologiya və incəsənət” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

b/m. İ.R. Mahmudova

Kafedra müdiri:

dos. A.X. Əliyev